UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG BIOVITENSKAP

Vårkonferansen Miljø 2010 UMB. Miljøsamfunnet – kretsløp eller kortslutning

Levende byer og 100-metersskoger

Professor i landskapsarkitektur Kine Halvorsen Thorén
Institutt for landskapsplanlegging. UMB ÅS

Aftenposten

Publisert: 03.05.06 kl. 14:05 - Abonnere på Aftenposten? Ring 05040 eller gå inn på kundeservice.aftenposten.no

Felles front for Oslos lunger

Å bygge ned grøntområder berører hele byen mener Johan Ulrichsen, Høybråten, Magnar Halse, Groruddalen, Lars Gylder, Høybråten, Øyvind Hagem, Akerryggen, Margrethe Geelmuyden, Husebyskogen, Anne Ingebjørg Enge, Sophies Minde og Tore Faller fra Geitmyra. MAGNUS KNUTSEN BJØRKE

HILDE LUNDGAARD

Oppdatert: 02.05.07 kl. 12:06 Publisert: 03.05.06 kl. 14:05

De har sittet på hver sin tue og kjempet for å bevare sine lokale grøntområder. Men nå gjør de felles front mot utbyggere og politikere.

- Hadde vi visst det vi har lært underveis, kunne vi jobbet på en helt annen måte, sier Lars Gylder. Han er en av svært mange som har kjørt hodet solid i den politiske veggen i kampen for en grønn lunge i Oslo. For hans del mot et sykehjem i Blåbærskogen på Høybråten. - Politikerne satser på splitt og hersk og setter naboer opp mot svake grupper, som eldre og barn som trenger barnehager. De som vinner over oss, er de samme som ellers snakker varmt om friområder, særlig i Groruddalen.

Innhold

1. Grønne lunger og natur - et flerfunksjonelt system i byen
2. Hva skjer med bynaturen og de grønne lungene?
3. Hva kan vi gjøre?

1. Grønne områder og natur i by; et biologisk system med mange verdier og funksjoner

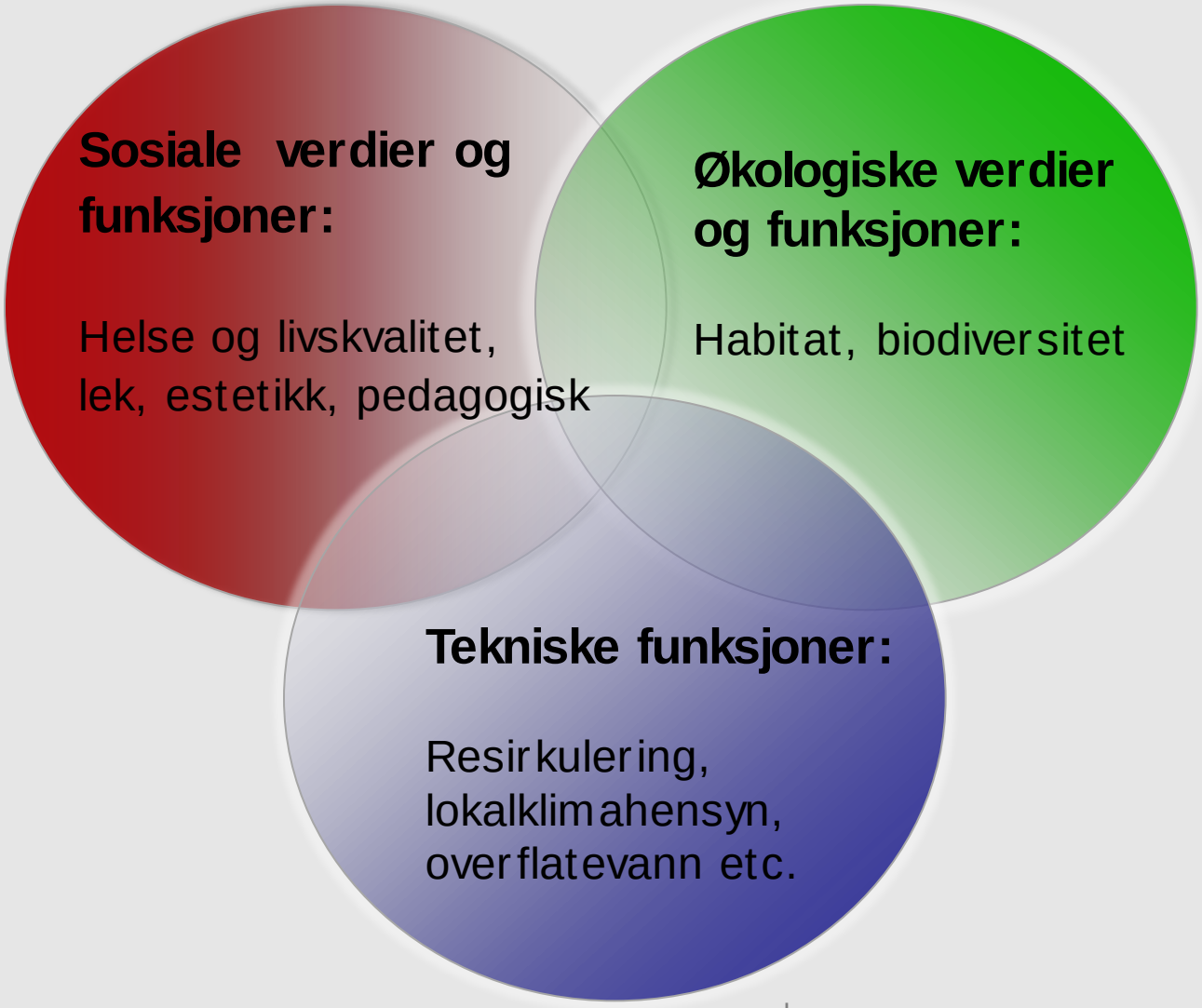

Sosiale verdier og funksjoner

- Livskvalitet og helse
- Re – kreasjon
- Skjønnhet – opplevelse
- Lek
- Pedagogikk

Må ligge nær boligen

Avstanden påvirker bruken

Boligen som utgangspunkt

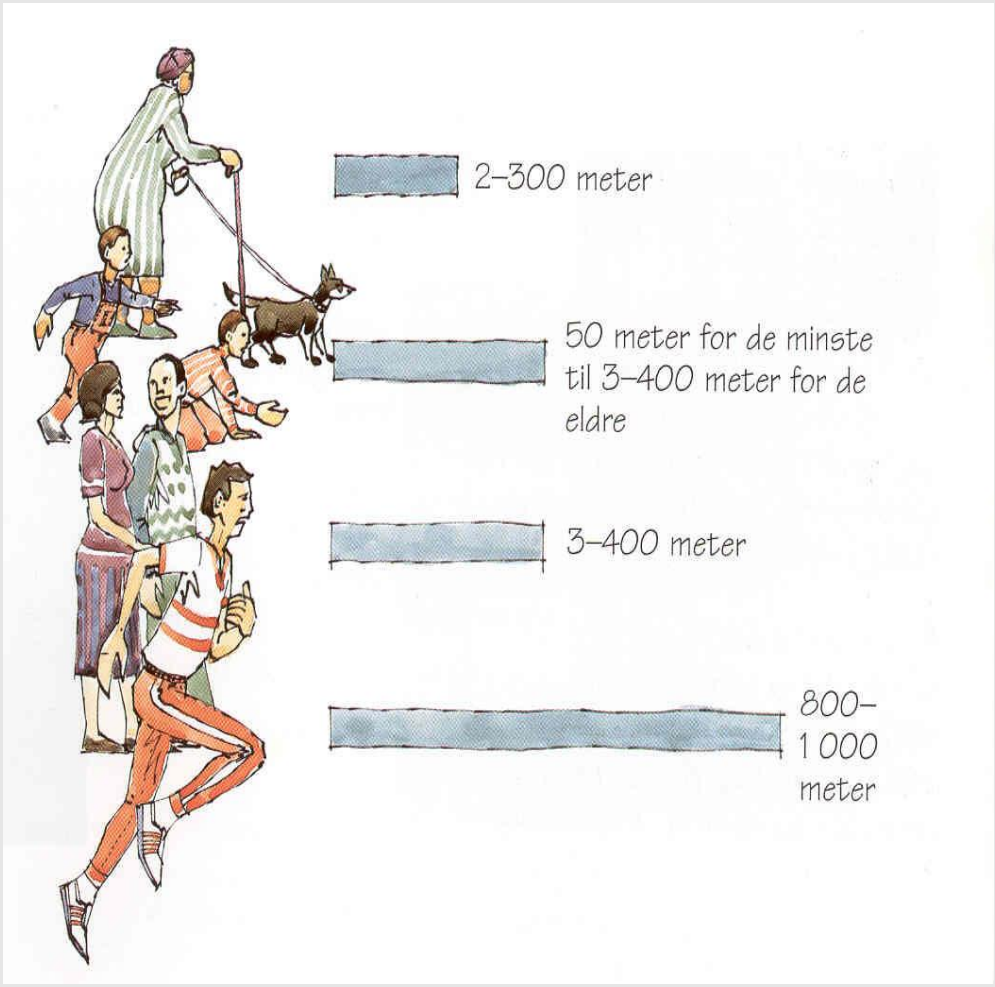

Hvor langt går ulike grupper på 10 minutter?

Fra DN Håndbok 6: 1994

Hvilke rekreasjonsarealer snakker vi om?

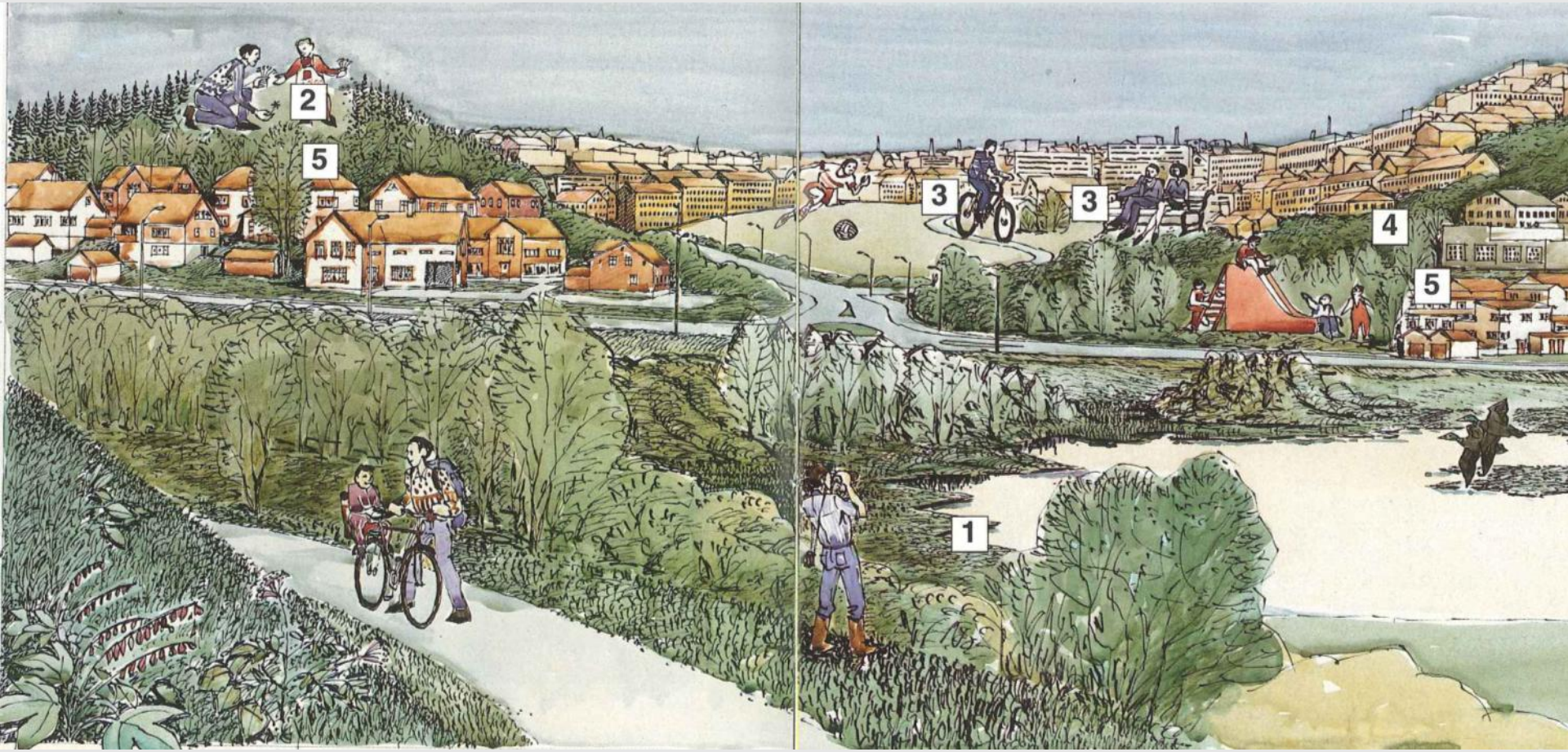

1. Overgangssonen by/land
2. Store rekreasjonsarealer i byen
3. Mindre rekreasjonsarealer i byen
4. Grønne korridorer
5. Fellesarealer i boligområdene

Fra DN Håndbok 6: 1994

Prinsippbegrep	Slik	Ikke slik	Forklaringer
AVSTAND	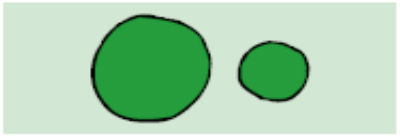		Avstanden bør være så liten som mulig. Mindre eller lik 500 m er en anbefalt rettesnor
STØRRELSE	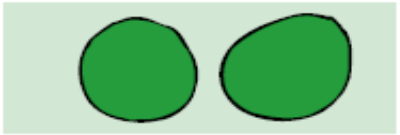	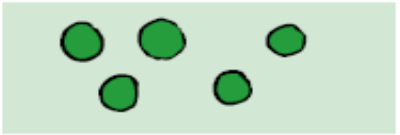	Større arealer gir oftest mer rom for flere plante- og dyrearter
FORM		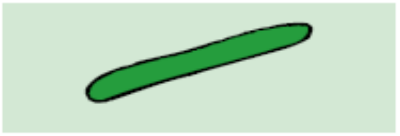	Formen har en viss betydning for biologisk mangfold. Det er viktig at grønnstruktren ikke ender opp bare som korridorer
AREALVARIASJON	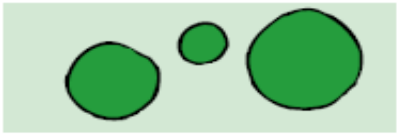		Variasjon i arealstørrelser er en oppsummerende anbefaling av de overstående
KORRIDORER	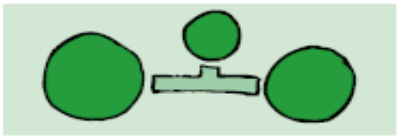		Korridorer bør tilstrebes
BUFFERSONE			Buffersone demper negative inngrep nær grøntområdet
BIOTOP - MANGFOLD			Vannmiljø, avtiv skjøtsel av gamle jordbruksarealer som enger og beite-mark, dvs. åpne og halvåpne arealer, skogsrester, spesielle gamle parker og hager, gamle trær, små urbane brakkmarksområder er viktig
ALDER	TA VARE PÅ GAMLE BIOTOPER	RASERE NATUR FOR SÅ Å PLANTE NY	Det tar tid å etablere ny natur,- spar heller gammel framfor å etablere ny
KANTEFFEKT	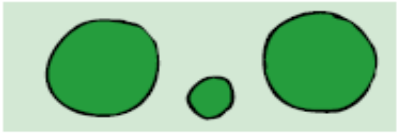		Kanteffekten kan slå negativt ut i et sterkt fragmentert landskap, da arter som har større arealkrav slås ut

Tekniske funksjoner

Hydrologi og klimatilpasning

Fra DN Håndbok 6 1994

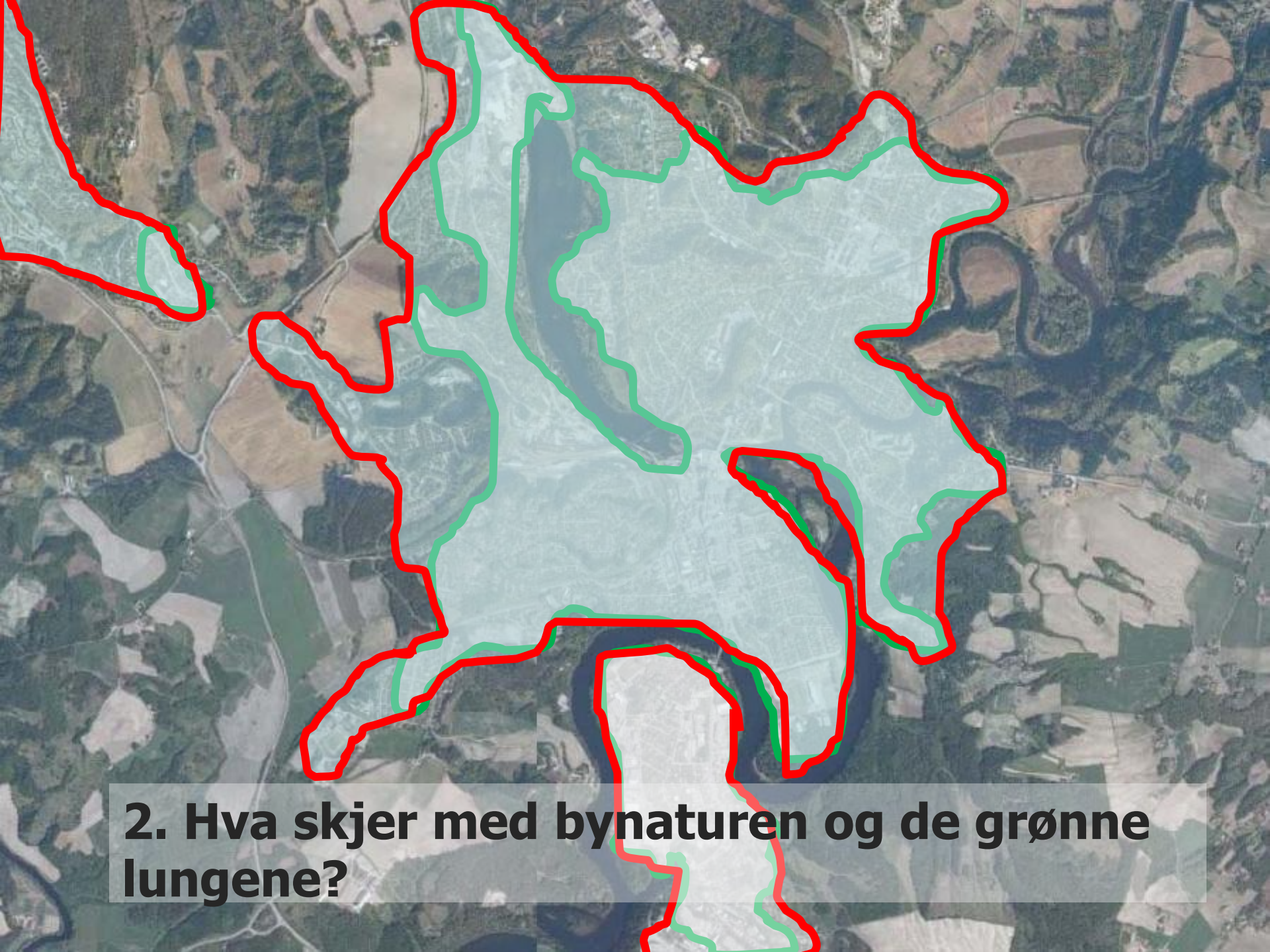

2. Hva skjer med bynaturen og de grønne lungene?

Endringer fra 1994 til 2006 innenfor Oslos byggesone

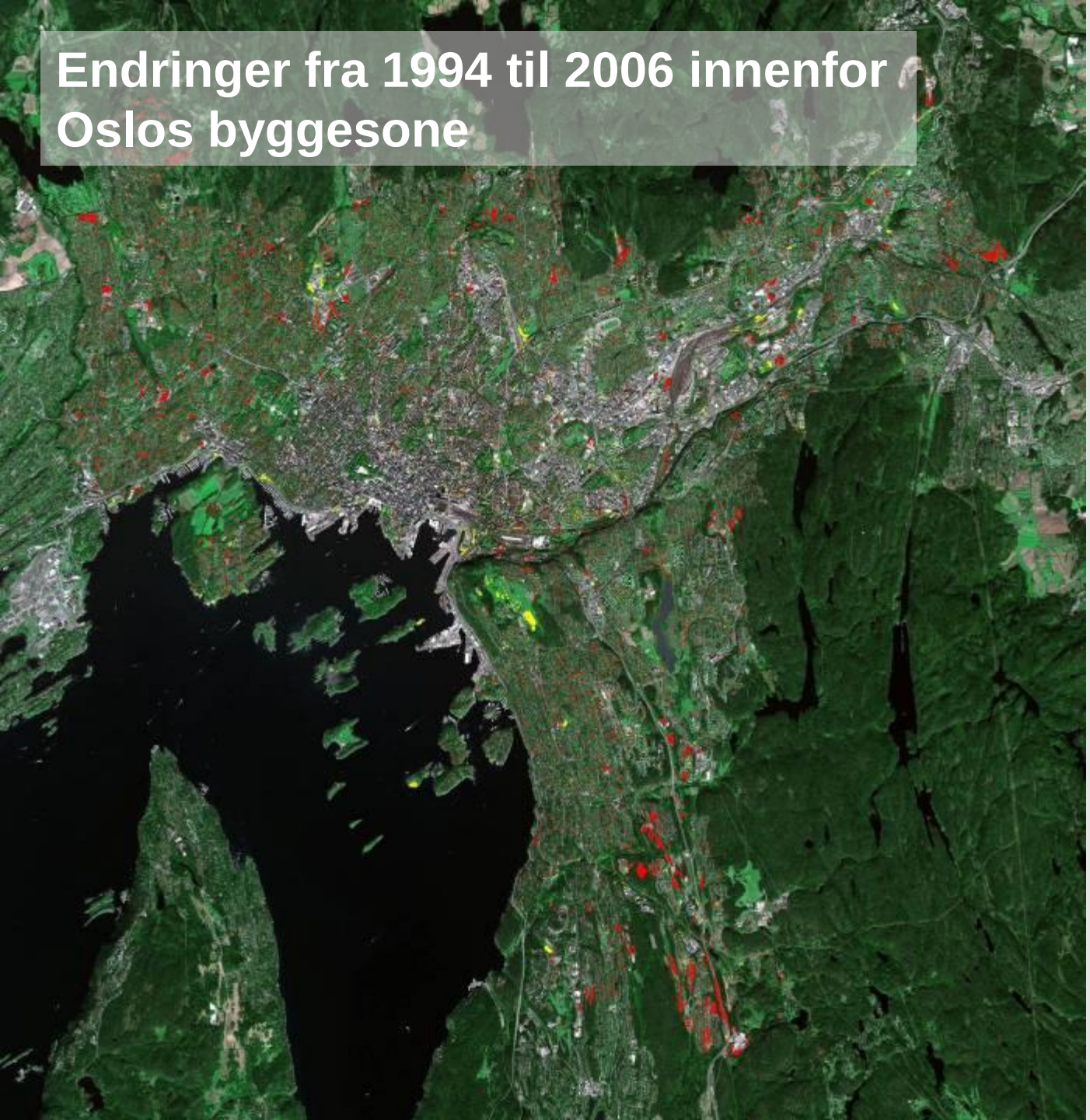

Mer grønt

Mindre grønt

Netto frafall 4470 dekar grønne arealer

Kilde: Kartdata Geodatasenteret AS Arendal

Nedbygging i Stor-Oslo fra 1994 – 2006:

Rangert etter graden av pr innbygger

	Innbyggere pr. 1.01.2007	M2 netto nedbygd pr innbygger
Oslo	549 668	**7,7 m2**
Bærum	107 171	**27,8 m2**
Skedsmo	44 581	**28,2 m2**
Lørenskog	31 445	**34,5 m2**
Asker	52 138	41,3 m2
Rælingen	15 064	48,1 m2

Innholdet endres og alle byer blir mer like

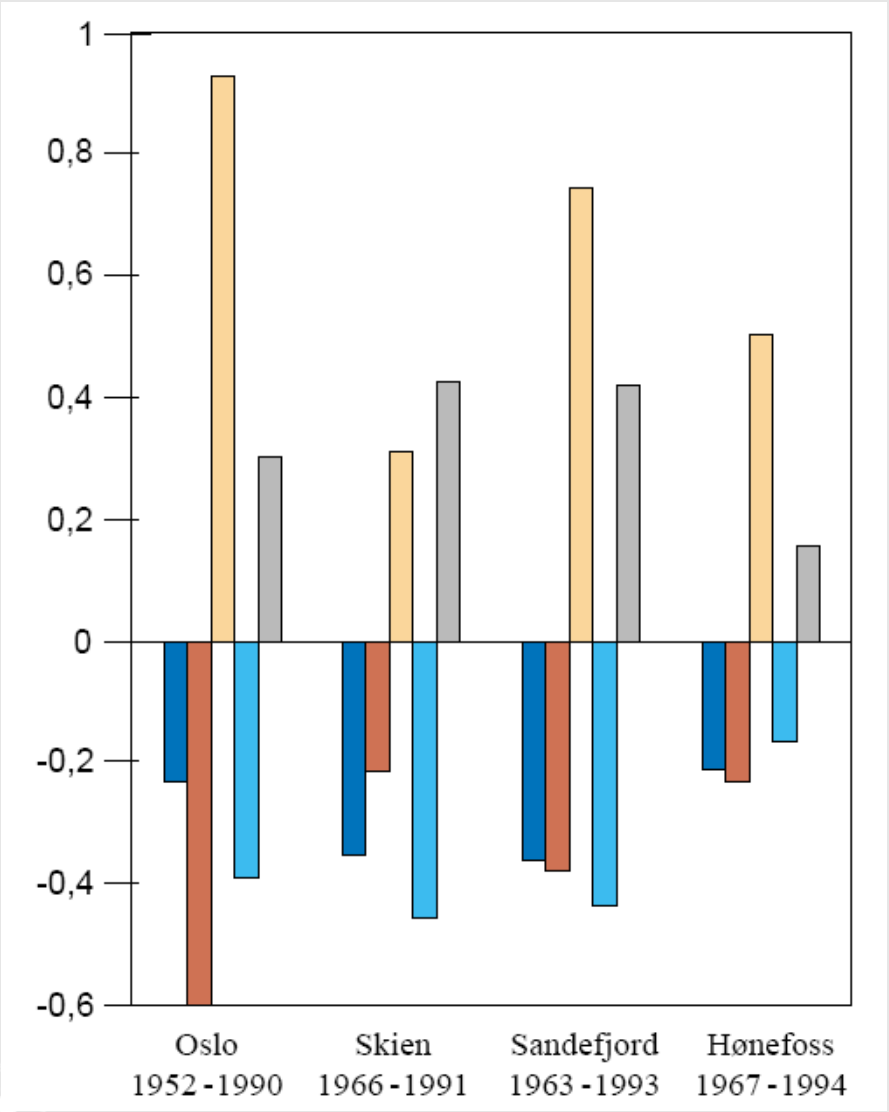

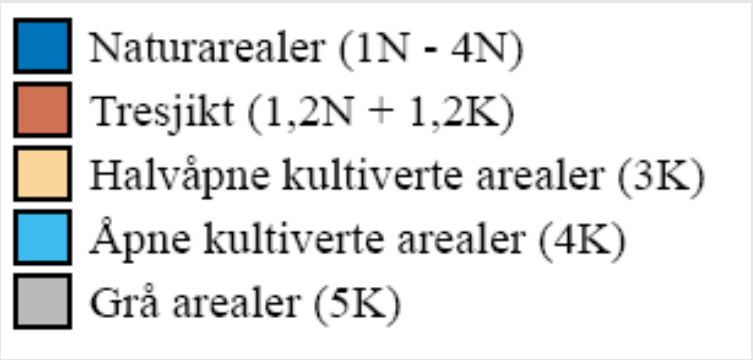

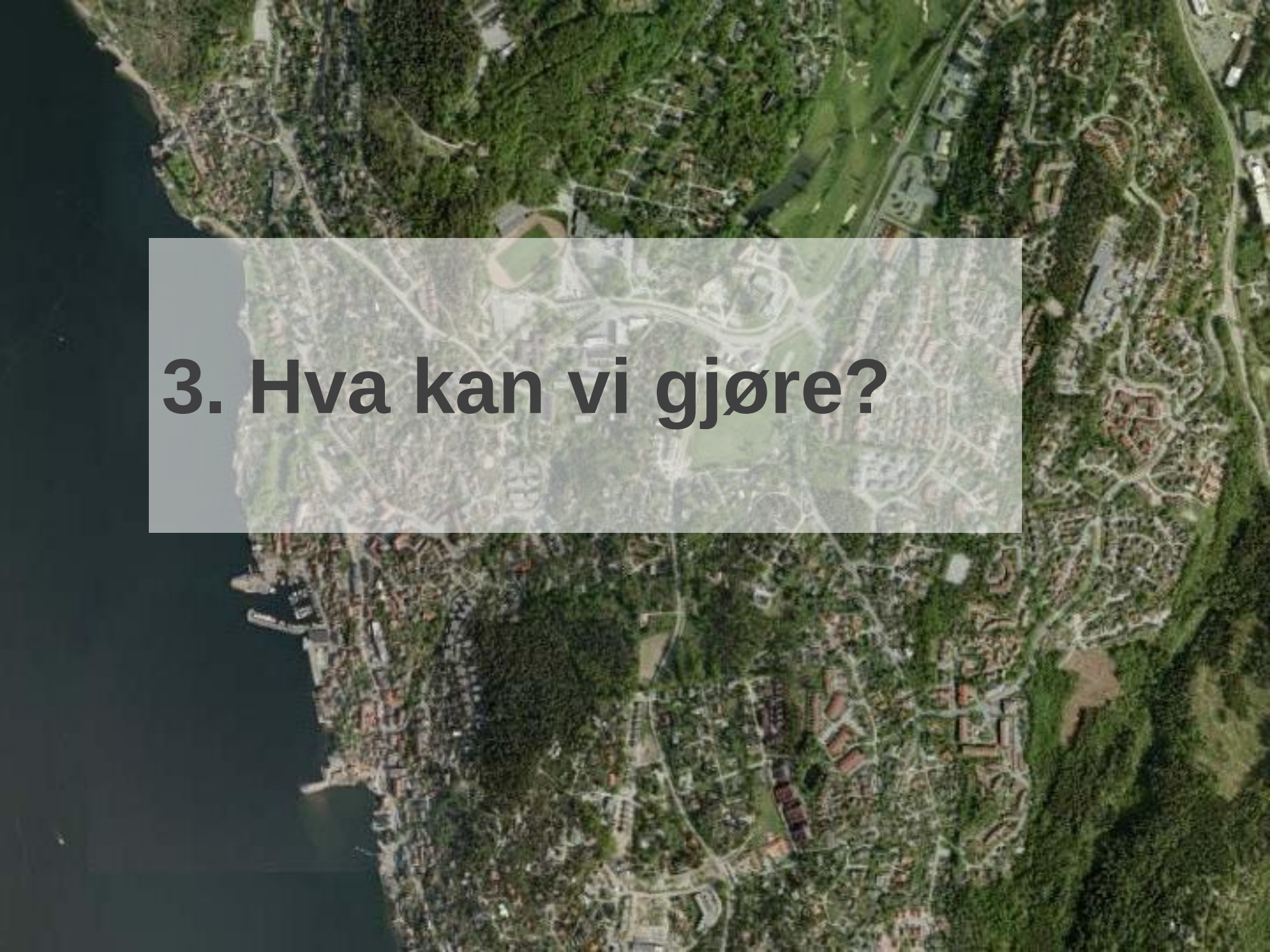

3. Hva kan vi gjøre?

Kartlegging/ klassifisering av grønne arealkategorier

Basert på satellittdata

Eks. Lørenskog

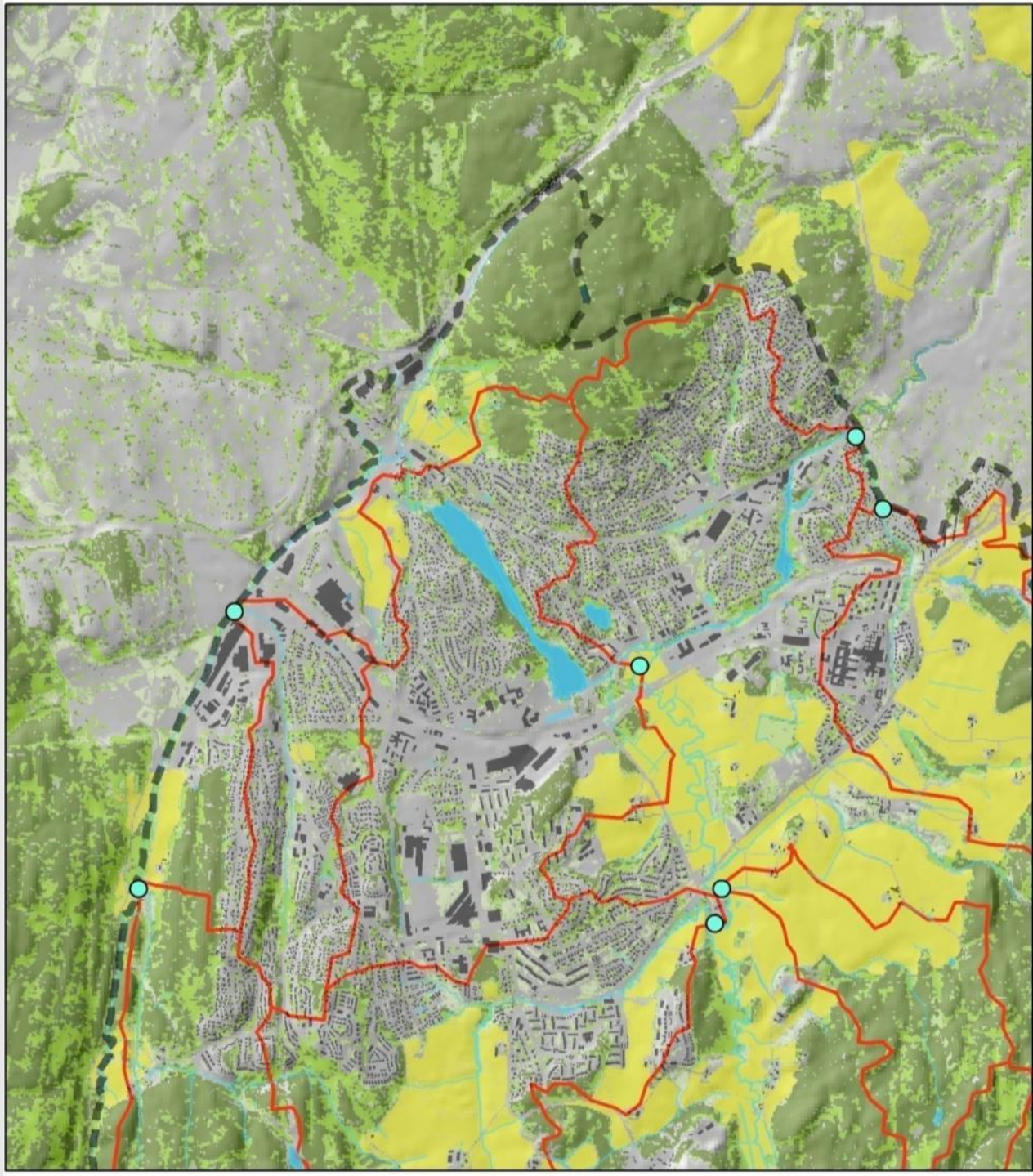

TØNSBERG KOMMUNE

GRØNN PLAK

En verdivurdering av arealer ut fra hensynet til grønnstrukturens landskaps-, natur- og rekreasjons

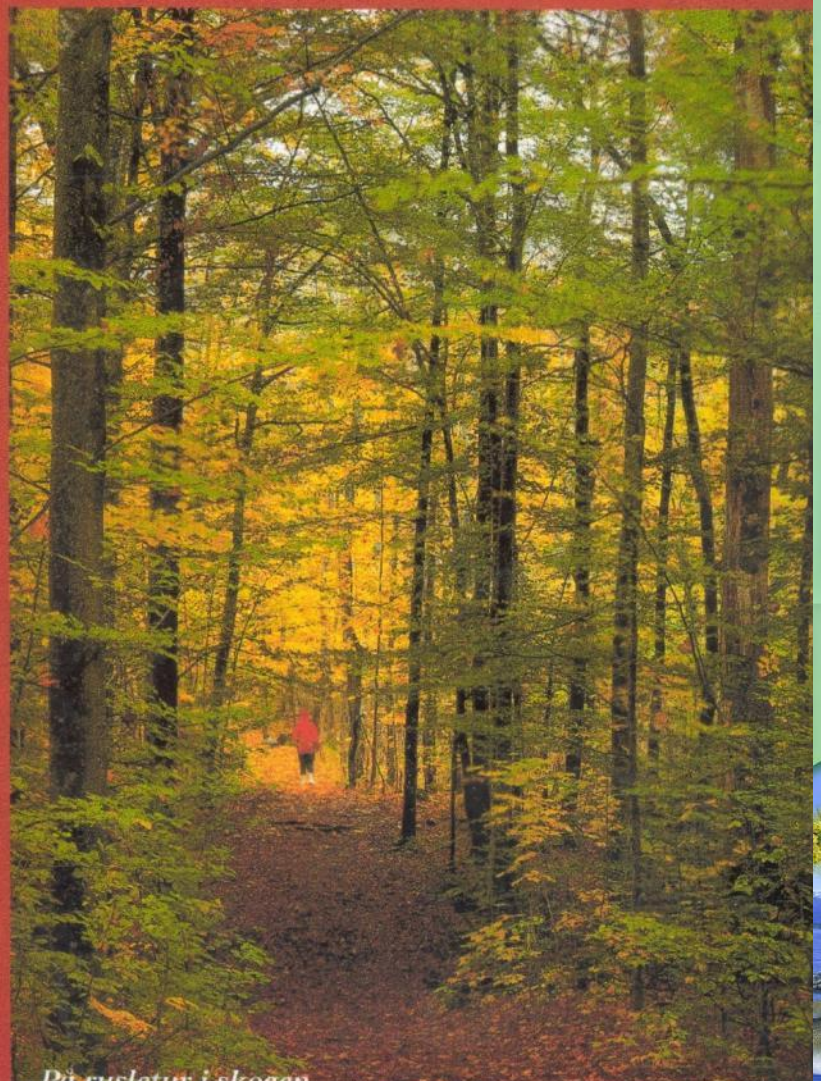

På ryslatur i skogen

MILJØBYEN TROMSØ

GRØNN PLAKAT

GRØNN PLAKAT er et nøkkelprosjekt i miljøbyarbeidet. Den er utarbeidet av kulturavdelingen i samarbeid med andre offentlige etater, skoler, frivillige lag og organisasjoner.

Grønn plakat setter fokus på de ubebygde områdene – grøntområdene.

Plakaten synliggjør en oppdeling og reduksjon av grøntområdene som følge av utbygging. Dette har blant annet medført at artsmangfoldet av planter og dyr er endret.

Arbeidet med Grønn plakat har vist at så å si alle ubebygde grønne områder har en verdi. Det være seg som attraktivt turområde, spennende "hundremeterskog", eller som leveområde for planter og dyr.

Plakaten er en kunnskapskilde for alle som vil vite mer om de bynære grøntområdene. Den vil videre være et viktig hjelpemiddel for saksbehandlere og politikere i den videre utviklingen av byen.

Grønn plakat er utarbeidet av Tromsø kommune, kulturavdelingen. Kartet er fremstilt av Fredrikstad kommune, geodataavdelingen.

Grønn plakat foreligger også i digital utgave.

UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG BIOVITENSKAP
Takk for oppmerksomheten !
www.umb.no